

Nederlands.

HERTOGENBOSCH, 3 October.

WAARSCHUWING.

De gouverneur der provincie Noord-Brabant, brengt bij deze ter kennis van degenen die het aangaat:

Dat het Zijne Majesteit, Hoogstdezelfs vaderlijke goedgenheid alleen in volgend, behaagd heeft, om, alvorens te doen overgaan tot het uitvoeren der, bij Hoogstdezelfs rescript van den 17 december 1830, n° 59, bevolen, en in des gouverneurs waarschuwings van den 21 dier maand aangeduide maatregelen van bestendigheid, opzigtelijk de ouders en betrekkingen der noord-brabantse desertheers, den termijn, binnen welke deze zich zullen kunnen aanmelden, onder toezegging van straffeloosheid, te verlengen, tot den 20 oktober aanstaande.

Dat, diensengevolge, al de deserteurs uit Noord-Brabant herkomstig, die zich vóór den 20 oktober dezes jaars bij den burgemeester bunner gemeente zullen aangeven, en met een schriftelijk bewijs van die aangifte, door den burgemeester, zonder eenige de minste vertraging, aan hun af te geven, alnog naar hunne corpsen zullen wederkeeren, bij die corpsen laag zullen worden aangenomen, zonder dat zij, wegens hunne desertie, eenige straf zullen ondergaan: wordende de bedoelde deserteurs, in hunne betrekking terugkomend, om zich deze gunstige beschikking te laten doen, ten nutte te maken, en tevens aan hun onverschuldigd te brengen, dat zij, wanneer zij onverhoopt aan deze waarschuwing geen gehoor mogten verleenen, en naderhand mogten opgevat worden, alsdan onvermijdelijk al de straffen ondergaan zullen, welke op de desertie bij de wet zijn vastgesteld.

Vermaant wijders een ieder, die met die deserteurs in eenige betrekking mogt staan, en voornamelijk de ouders en bloedverwanten derselven, om van hunnen invloed op die deserteurs gebruik te maken en den meest spoedigen terugkeer van deszelfs naar hunne corpsen alsoo krachtig te bevorderen, worde. Het is tevens van die ouders en bloedverwanten, onder een schriftelijk, dat zij op geene verdere toezegging in dezen mogt rekenen, want dat, bij onverhoopt terugblijven der deserteurs, de voorschreven verstrekte termijn verstreken zijnde, de bedoelde maatregelen dadelijk zullen worden in uitvoer gebracht.

Gelast eindelijk de Burgemeesters der Steden en Gemeenten in deze Provincie, om deze waarschuwing, waarvan hun vier exemplaren zullen worden, op ontvangst derzelve, bij klokken geluid of trompetgeschal, in hunne Gemeente te doen afkondigen, een exemplaar derzelve ter gebruikelijke plaats te doen aanplakken, en twee exemplaren in de meest gefrequenteerde koffijhuizen of herbergen, op eene voor het publiek zichtbare plaats te doen ophangen, en te zorgen dat die aldaar tot den 20 oktober aanstaande opgehangen blijven, en om voorts die afkondiging op de twee naastvolgende zondagen, en wel ten platten lande, onmiddellijk na den afloop der godsdienstopeningen, te doen herhalen; zulende wijders deze waarschuwing, en daaraan nog meerder publiciteit te geven, in de binnen deze Provincie uitgegeven wordende Nieuwspapieren, twee achtereenvolgende malen geïnserterd worden.

's Hertogenbosch, den 30 september 1831.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

PUBLI-C-A-T-I-E.

De gouverneur der provincie Noord-Brabant, brengt bij deze ter kennis van de in- en opgezetenen dezer provincie, dat het Zijne Majesteit heeft behaagd, om de jagt, welke in dezelve alleen ten behoeve der gekwalificeerden geopend is, thans ook aan de ongekwalificeerden toe te staan, en dat gevolglijk de bepalingen oorkomende in de publicatie van den 16 september dezes jaars, ook voor de ongekwalificeerden verbindende zullen zijn.

En opdat een ieder hiervan kennis drage, zal deze worden gedrukt, en in al de gemeenten dezer provincie worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is.

's Hertogenbosch, den 1 oktober 1831.

De gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

HH. KK. HH. de prins van Oranje en prins Frederik der Nederlanden, hertog van Pruisen en de oudste zoon van Z. K. H. den prins van Oranje, zijn in de residentie te Bonn, ten einde op morgen den verjaardag van prins Albert,

die den ouderdom van 23 jaren zal bereiken, te vieren.

Naar men verneemt zal Z. K. H. de prins van Oranje, op Hoogstdezelfs inspectie-reis in Zeeland en Staats-Vlaanderen, zich naar de citadel van Antwerpen begeven, terwijl Z. K. H. prins Frederik, als admiraal, de vloot op de Schelde in oogenschouw nemen zal. Men voegt er bij, dat Z. K. H. de prins van Oranje zijnen jongsten zoon, prins Hendrik, zelf op Z. M. lijneschip *de Zeeuw* zal brengen, op welke deze jonge vorst, gedurende eenigen tijd, zal vertoeven om alzo nader bekend te worden met alles wat het zeewezen betreft. Den 26 is de jonge prins, vergezeld van den kapitein-luitenant ter zee *Ariens*, uit 's Hage naar Bergen-op-Zoom vertrokken, ten einde zich daar bij zijnen doortachtigen vader te vervoege.

Op den 27 september jl. is in het hoofdkwartier te Tilburg eene dagorde voor het leger uitgevaardigd, waarbij een aantal benoemingen tot ridders van de militaire Willem-Orde en van den Nederlandschen Leeuw, alsmede eenige vermeldingen onlangs door Z. M. gedaan, worden bekend gemaakt.

Den 1 dezer is uit Breda wederom een transport batterij in vrijheid gestelde krijgsvrienden vertrokken; velen dezer manschappen behooren tot de 7de en 8ste afdelingen en worden naar de depôts, tot welke zij behooren, gezonden; daags te voren kwamen aldaar eenige karren met gekwetste krijgsvrienden aan.

Den 26 september heeft bij Maastricht aan den Lindboom de uitlevering plaats gehad van zes belgische krijgsvrienden, welke zich sedert het begin van augustus in die vesting bevonden hadden. De belgische bevelhebber van Tongeren, aan wien deze gevangenen overgeleverd werden, had aan den generaal *Dibbitts* berigt, dat te Hasselt nog drie onzer, gekwetsten aanwezig waren, die, wegens zware ziekte, nog niet hadden kunnen opgezonden worden, alsmede dat twee onzer gekwetsten in het ziekenhuis te Tongeren nog niet ver genoeg in hunne genezing gevorderd waren om te worden vervoerd, zulende aan deze manschappen bij vervolg, naar mate zij hersteld en gezond zijn, gegeven worden om naar het vaderland terug te keeren. De namen derzelve zijn:

Te Hasselt: *J. Pennig*, van de 17de afdeling infanterie, *J. Bauning*, kanonnier van de rijdende artillerie, en *W. de Pries*, van de viessche schutterij.

Te Tongeren: *J. Rudloff*, sapper van het 1ste batalion 1ste afdeling infanterie, en *H. van Taffelen*, van het 3de batalion veld-artillerie.

Van de zeeuwsche stroomen wordt gemeld, dat aan Z. M. korvet *Amphitrite*, van 46 stukken, kolonel *Machielsen*, bevel gegeven is om voor Vlissingen de Schelde op te vareu, en boven Lillo, ter hoogte der kruisschans, te gaan post vatten.

De studenten der hooge scholen van Groningen, Leyden en Utrecht, welke vrijwillig uitgetrokken zijn, zijn wederom in hunne academie plaatsen terug; naar men verneemt zijn dezelve in sommige steden luisterrijk ontvangen; men leest daaromtrent in de *Gorinchemsche Courant* het navolgende:

De *Utrechtsche Courant* behelst eene dankbetuiging van de compagnie vrijwillige jagers der utrechtsche hooge school, door eene daartoe benoemde commissie, bestaande uit de heeren *Forselatan de Heer*, *A. C. G. Suerman*, *C. Starmann*, *A. H. Pareau*, *L. Matman*, *P. M. G. van Hees* en *J. G. Blomkenhijl*, aan alle die hebben medegewerkt om hunnen togt naar Utrecht en hunnen intogt aldaar, onvergetelijk te maken. Ten aanzien van Gorinchem lezen wij daarin het volgende:

De ontvanst, welke wij te Gorinchem, gedurende 24 men, mogten genieten, waar wij ons voor het eerst wederom onder een eene echt hollandsche bevolking gelukkig gevoelden, beantwoordde geheel aan de geestdrift, waarmede men ons des morgens had ingehaald.

Vervolgens bedanken zij den heer generaal-majoor, opperbevelhebber dier vesting en de regering voor de bijzondere onderscheiding, welke zij aldaar hebben mogen genieten.

Naar men verneemt, zal de sluiting van de kamers der staten-generaal eerst op den 14 dezer plaats hebben, op maandag den 17 daaraanvolgende zullen dezelve wederom worden geopend.

Sedert den 20 der afgelopene maand is het beheer van den waterstaat bij het departement van binnenlandsche zaken gevoegd en heeft het ministerie, waartoe hetzelfde behoorde, thans den naam van departement voor de nationale nijverheid en de kolonien bekomen.

bekend is, bijna alle prefecten, procureurs-generaal en andere hogere en lagere beambten uit hunne posten en bedieningen ontzet, en om zich nog meer te verzekeren dat niemand in eenige betrekking zou blijven die, der revolutie niet genegen was werd bij eene wet van den 2 september, een eed van getrouwheid aan den Koning, in het veranderd charter vastgesteld. — Eenigen wilde de roomsch-katholieke geestelijken ook aan dien eed onderwerpen; de heer *Mercier* deed daar toe op den 19 augustus eene voordragt, doch om de gevolgens wille, en zich herinnerende aan al het voorgevallene, met opzigt tot een lid der geestelijken, in de eerste jaren der groote revolutie, is beslist geworden, dat deze daaraan niet onderworpen zonde wesen.

Hoe het hiermede in het vervolg zal afloopen, blijft nog een raadzels; intusschen is de prefect van het departement der *Pyrenées orientales* daarmede reeds begonnen; hij wil alle de R. katholieke geestelijken aan in de wet van den 2 september onderwerpen, en heeft dezelve bedreigd dat hij anders hun tractement zal doen inhouden.

Indien van wegens het gouvernement daaromtrent niet spoedig andere middelen worden beraamd, dan is het te voorzien dat die prefect weldra meerdere navolgers zal hebben.

— In het begin der afgelopen week zijn uit Engeland te 's Hage, onder geleide van engelsche politie-beambten, gevangelijk overgebracht een zekere gearresteerde Franschman, welke zich als aangever van den diefstal der diamanten van H. K. en K. H. de prinses van Oranje aangemeld heeft, alsmede de te Liverpool gearresteerde fransche dame. Eerstgemelde is naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering overgebracht en laatstgemelde bevindt zich, onder bewaring, in een logement.

— Den hoogleeraar *Thomas Smith*, bisschop van Bolina, in *partibus*, vicaris apostoliek van het noorder district in Engeland, is op den 30 juli, in het collegie d'Ustraw bij Durham, overleden; hij wordt in zijne hooge bediening opgevolgd door den hoogerw. heer *Thomas Penswick*, die sedert het jaar 1824 zijn coadjutor geweest is.

— De Koning van Beieren heeft verzocht van openbare geboden te doen in alle de kerken tot afwering van de *cholera morbus*.

— Naar men verneemt zal morgen de diligence van Maastrecht op 's Bosch en *vice-versa*, wederom alhier aankomen, welke provisioneel tweemaal 's weeks van hier zal vertrekken.

— Het gerucht loopt dat Z. M. de Koning den 7 of 8 dezer het leger in oegenschouw zal nemen.

Door het fransche dagblad *l'Avenir*, wordt eene tijding uit Manchen medegedeeld, nopens den toestand der roomsch-katholijken in het koninkrijk Wurtemberg, die voor de toekomst niet zeer geruststellend is. Men weet dat Wurtemberg een nieuw koninkrijk is, dat onder *Napoleon* is opgericht en dat ten gevolge van de staats-verandering in Duitschland en de vernietiging der geestelijke vorstendommen, eenige roomsch-katholieke landen ook aan dat koninkrijk zijn toegevoegd, en dat mitsdien zich een groot aantal roomsch-katholijken in dat rijk bevinden.

Volgens dat berigt zonden zich 200 priesters vereenigd hebben, om al het mogelijke te doen, ten einde bij den Paus de afschaffing van den ongetrouwden staat voor de geestelijken te verkrijgen. Indien men overweegt dat 200 priesters, in eenen kleinen staat, zich dat ontwerp hebben voorgesteld, dan kan men nagaan, welken geest van nieuwigheid de geestelijken in dat gedeelte van Duitschland bezielt.

Deze vereeniging heeft te Chingen eene aanvang genomen, alwaar een vlugschrift tegen den ongetrouwden staat der geestelijken is uitgegeven, hetwelk door de liberale bladen, zoo als zich van selve verstaat, zeer hoog verheven is. De aanleggers van dezelve zijn de heeren *Dursch*, *Lipp*, *Werner* en *Wocher*, die door het gouvernement tot professoren aan de geestelijke school te Chingen geplaatst zijn; de jonge lieden, die deze school hebben bijgewoond, begeven zich tot voortzetting hunner studien voor de godgeleerdheid, op de universiteit te Tubingen, alwaar, door de zamenleving met protestanten en de lessen van de heeren *Herscher* en *Drey*, hen die hervormings nieuwigheden worden voorgesteld en ingeboezemd, waarvan de vruchten zich reeds beginnen te openbaren: de heeren *Lang* en *Mochler*, professoren op die universiteit en die eenige reputatie hebben, ofschoon de laatstgenoemde zelf priester is, het vlugschrift in het *Journal théologique*, dat te Tubingen onder hunnen invloed wordt uitgegeven, doen mededeelen en verdedigen.

De *Gazette ecclésiastique* te Darmstad, dat een protestants dagblad is, en tot de hedendaagsche verlichting behoort, gaat nog verder; hetzelfde wil niet dat de geestelijken zich tot den Paus zonden wenden maar het voorbeeld van *Chatel* volgen; dat dagblad beklagt zich over, zoo als daarin gezegd wordt, de geestdrijving, die nog in Franconien heerscht, alwaar het volk nog te biechten gaat, den Rozenkrans bidt en veel eerbied voor de Heilige Moeder-Maagd heeft. Het huwelijk der priesters zal, zegt hetzelfde, een spoedig einde aan dien staat van zaken maken en den R. C. godsdienst doen verdwijnen.

Men ziet hier uit welke gevolgen het hebben kan, wanneer de leermeesters en professoren van gestichten, waarin de jongelingen, die voor den geestelijken staat bestemd zijn, van jongs

af worden onderwezen, buiten den invloed der kerkelijke overheid worden benoemd, en, wanneer de bisschoppen en kerkelijke overheden wat rekkelijk en om de een of andere reden te veel toegevend of onverschillig zijn. Reeds sedert lang schijnt men in Duitschland gewerkt te hebben, door het inprenten van toegevende en nieuwe leerstelsels, om de jonge geestelijken te verbasteren, om zoo langzamerhand eene hervorming in de R. K. Kerk te bewerken, of beter gezegd allen geopenbaarden godsdienst te vernietigen.

Intusschen zijn de katholieken in Wurtemberg zeer verontwaardigd over het gedrag van die geestelijken; zij willen met die roekelooze en nieuwbakken priesters niets meer te doen hebben; zij weigeren bij hen te biechten te gaan, en hebben niet geduld, dat zij bij de processie het heilig Sacrament zonden dragen. Men heeft van alle zijden petitiën aan den Koning ingediend, en hij eene rondreis van den Vorst, hebben de gedeputeerden, van meer dan 40 gemeenten, bij Z. M. komen klagen en hebben hoogstdenzelven verklaard, dat zij liever geene priesters dan getrouwen willen hebben. Het misnoegen is zoo algemeen dat het gouvernement er voor terug deinst; de leden der vereeniging zijn deswegens onderhouden, die mogelijk al te voorbarig hebben gehandeld, en men zegt, dat de hier voorgenoemde professoren, die de aanleggers van de vereeniging zijn, uit deze hunne betrekking zullen ontslagen worden.

Engeland.

LONDEN, 28 september.

Gisteren heeft de heer baron van *Zuylen van Nyevelt*, belast met eene speciale zending van wege Z. M. den Koning der Nederlanden, eene conferentie met lord *Palmerston* op het Bureau van buitenslandsche zaken gehad.

Admiraal sir *Edward Godrington* en zijne vloot kruisen nog altijd op de hoogte van Cork en het gerucht houdt zich stand dat hij aldaar troepen zal innemen. Zaterdag zijn er van *Cove* loodsden naar de vloot gezonden, om haar binnen die haven te brengen.

— Gisteren avond heeft sir *R. Vyryan* in het huis der gemeenten aan lord *Palmerston* gevraagd, of het waar was, dat er eene schikking tusschen Frankrijk en België was gemaakt, volgens welke bekende en bekwame fransche officieren dienst mochten nemen in het belgisch leger, en zelfs daarover het opperbevel onder den Koning zonden voeren, en aan het hoofd der afdeelingen van het leger in verschillende plaatsen zonden gesteld worden. Hierdoor meende hij, dat de belgische krijgsmagt geheel onder franschen invloed moest komen, en hij verlangde voorts te weten, of die schikking ook het onderwerp van mededeelingen tusschen Frankrijk en Engeland geweest was. Nog vroeg hij, of de drie Mogendheden, die zich met de zaken van Griekenland bemoeid hadden, eenige maatregelen hadden genomen in de droevige omstandigheden, waarin de Grieken weder verkeerden, voor het toekomstig bestuur van dat land, en wie aan het hoofd daarvan gesteld zou worden. De minister heeft hierop alleen ten antwoord gegeven, dat hij zich niet uit te laten had over schikkingen, die een onafhankelijke en door Engeland erkende soeverein goedvinden mocht, ten aanzien van zijn eigen leger of ter verdediging van zijn grondgebied te maken. Omtrent Griekenland, zeide hij, te hopen dat nieuwe gebeurtenissen, die weder de rust van dat land gestoord hebben, van geene gevolgen zouden zijn, en te vertrouwen, dat de orde thans reeds hersteld was. Hij verzekerde, dat de conferentie der drie Mogendheden zich bezig hield met het beraamen van maatregelen om de rust van Griekenland te herstellen en te waarborgen.

Duitschland.

FRANKFORT, 28 September.

Berigten uit Zwitserland, van den 23 september, melden, dat ten gevolge der maatregelen van den landdag, de rust in het kanton *Bazel*, voor het tegenwoordige, eenigzins hersteld is, en de hoofden van den opstand te *Liestal* in hechtenis genomen en naar *Aarau* vervoerd zijn. Het kanton *Nenenberg* is met *Moutchâtel* echter nog in vollen opstand.

— Brieven uit Weenen, van den 20 dezer, melden, dat onder de slagtoffers der *cholera* aldaar, een aantal personen uit den hooger en stand geteld worden.

— Te Weenen vleit men zich met eene gunstige schikking der zaken van *Poten*. Oostenrijk en Pruisen hebben beiden voor dit land gesproken, en bovendien verlaat men zich op de grootmoedigheid van Keizer *Nikolaas*.

Pruissen.

BERLIN, 25 September.

De *Courrier van Krakau* behield eene brief van den generaal *Rudiger* aan den generaal *Rozyski*, welke dezelfde den 15 dezer van *Radom* naar *Kielce* gezonden heeft. De brief luidt als volgt: „Mijnheer de generaal! De graaf *Paskewitsch* en *Erivan* heeft mij doen verwittigen, dat de generaal *Romarin* den wapenstilstand, te *Warschau* met den generalissimus der

Poolsche armee gesloten, niet wilde erkennen, en zich ten gevolge daarvan met de troepen, onder zijn bevel, van Riewick naar de Wieprz begaf en bij Losobijki over deze rivier trok. Gisteren tastte een zijner korps mijn bruggenhoofd aan de Weichsel aan, nam een detachement kavallerie gevangen, en was voornemens, met een gedeelte zijner infanterie Kazimierz en Pulawij te bezetten. Op deze wijs zie ik mij genoodzaakt, om tegen dezen generaal te trekken; zijnde het te verwachten, dat hij, door den generaal *Rosen* en *Kaissaroff* in het nauw gebracht, pogingen zal aanwenden om op den linker oever van de Weichsel te komen; doch mijn pligt is het nu, dit plan te verwerpen. Het is derhalve natuurlijk, dat ik, om het doel mijner bewegingen tegen den generaal *Romario* te bereiken, noodwendig de demarcatie-linie, gelijk zij in den tusschen ons gesloten wapenstilstand opgegeven werd, moet overschrijden, en deswege acht ik het van mijnen pligt, u, mijnheer de generaal, daarvan te verwittigen; met bijvoeging, dat, indien gij mijne operaties tegen den generaal *Romario* als geen hindernis voor de handhaving vanden tusschen ons gesloten wapenstilstand wilt beschouwen, ik het mij met blijdschap ten pligt zal rekenen, denzelfden stiptelijk in acht te nemen, en u in alle omstandigheden van de opregtheid mijner bedoelingen te overtuigen; doch in het tegenovergestelde geval blijft het 24 uren na ontvangst van dezen brief te Kielce, ingevolge onze overeenkomst, aan u overgelaten, mijnheer de generaal, om den wapenstilstand als geadigdigd te beschouwen en uwe militaire operaties te beginnen, hetwelk ik mij insgelijks voorbehoude. Ten einde deze nota u te Kielce, door tusschenkomst der Poolsche voorhoeden te Iza, ter regtertijd moge worden voeg ik er nog 12 uren tijds bij, en zal derhalven 36 uren na ontvangst derzelve bij genoemde voorposten, mijne operaties tegen den generaal *Romario* beginnen. Als deze nota te Iza aankomt, moet aldaar door den commanderenden officier daarvan een dubbel afschrift gemaakt worden, waarvan een exemplaar aan mij teruggestuurd en het andere aan u overhandigd wordt. Gij zult aldaar de goedheid hebben, mij door den overzender dezer correspondentie officieel bekend te maken het besluit, hetwelk gij omtrent den bestaanden wapenstilstand goedgevonden hebt te nemen.

— Uit eene uitvoerige beschrijving van den aanval op Warschau en de daarop gevolgde overmeestering dier stad, welke van vree de russische gezagvoerdere in het dagblad van genoemde hoofdstad is medegedeeld, blijkt, behalve hetgeen deswegens reeds bekend is, onder andere bijzonderheden, dat de russische bevelhebber tot den aanval op de stad gebruik heeft gemaakt van het oogenblik, waarop de poolsche generaal *Romario* met een aanzienlijk gedeelte der bezetting tegen den generaal *Rosen* was uitgestrooken, en zich tot Bresc van de hoofdstad verwijderd had. De buitenste verdedigings-lijn der Polen, tot welk het sterk verschansde dorp Wolna en de nabij gelegene verschansingen behoorden, waren bezet met 120 stukken zwaar en 80 stukken ligter geschut. Van de russische zijde zijn die verschansingen, alvorens dezelve met de bajonet werden aangeast, gedurende 2 uren, door insgelijks 200 stukken kanon beschoten. Wolna zelf, hetwelk met omringd was van eenen sterken wal, en van alle zijden met palissaden versterkt was, had eene poolsche bezetting van 3000 man, welke zich op de hardnekkigste wijze verdedigd heeft; de kerk was tot eene citadel ingerigt, waarin de bezetting, nadat de batterijen en de buitenwerken overmeesterd waren, zich met goed gevolg nog lange staande hielden. Nadat die buitenwerken door het eerste infanterie-corps overmeesterd waren, is dan ook eene brigade van het tweede korps, hetwelk de aan de rechterzijde gelegene verschansingen ingenomen had, te hulp geroepen, om die citadel te overmeesteren. Tot driemaal toe hebben de Polen, ondersteund door eene sterke artillerie, eene vergeefsche poging aangewand, om Wolna te herwinnen.

Den volgenden dag (den 17) is de tweede rit der verschansingen aangeast, nadat de dictator *Kautskic* zich wel voor zijnen persoon aan het gezag des Keizers volkomen onderworpen had, maar de rijkdag, ten einde tijd te winnen, steeds een stillig antwoord had zoeken te verrijden. De russische bevelhebber achtte alle ophouding te bedenkelijk, omdat hij wist, dat de generaal *Romario* in vollen aantogt was, om de stad te hulp te komen, en wekelijk nog slechts weinige uren van de stad verwijderd was. — Deze tweede aanval was voornamelijk gerigt tegen de voorstad aan de zijde van Wolna en het nabij gelegene vlak *Czyste*, welke punten met 5 zware batterijen versterkt waren. De Russen hebben met 150 stukken een allerhevigst vuur op dezelve geopend, waartegen de Polen, weldra bemerkende op welk punt de aanval eigenlijk gerigt was, van hunne zijde 100 stukken in batterij hebben gesteld. — Na het moorddadige kanonvuur hebben de Russen, aan wier spits zich, even als den vorigen dag bij Wolna, eenige honderd vrijwilligers van de garde bevonden, ook die verschansingen met de bajonet overmeesterd.

Hierna hebben de Polen zich met een allerhevigst vuur uit het klein geweer verdedigd, doch zulks heeft niet belet, dat de Russen tot op den hoofd-wal der stad zijn doorgedrongen en dezelve bezet hebben. In dezen stand van zaken heeft de dic-

tator de voorgescrevene capitulatie uit naam der natie en der armee gesloten, en zich, overeenkomstig de eerste proclamatie des Keizers, aan hoogstdenzelven onderworpen. — De Russen hebben bij deze gevechten 4000 gevangenen gemaakt, en 120 stukken geschut veroverd.

— De *Algemeene Courant van Warschau*, van den 19 dezer, behelst het volgend officiele bericht: «Zijne Excellentie de opperbevelhebber, veldmaarschalk graaf *Paskowitsch van Erivan* heeft de tijding ontvangen, dat het corps van den poolschen generaal *Romario*, buiten staat om op den linker oever van de Weichsel te komen, totaal geslagen en tot aan de Gallicische grenzen vervolgd is, waarheen het de vlugt heeft genomen, om de wapens neder te leggen. Het overschot van dit corps bedraagt 10,000 man, met 40 stukken geschut. De nadere bijzonderheden van dit gevecht zullen later beband gemaakt worden.

Van den 26.

Te Berlijn zijn tot heden middag 741 personen door de *cholera* aangetast, van welke 119 genezen, 416 gestorven en 206 onder geneeskundige behandeling gebleven zijn.

Frankryk.

PARIJS, 26 September.

— Men verzekert dat het gouvernement sedert eenige dagen de tijding gekregen heeft, dat de Pruisen zich met den grootsten ijver bezig houden aan de formatie van een kamp tusschen *Wintzingen* en *Perle*, twee dorpen gelegen nabij *Remich*, anderhalven dag gaans ongeveer van *Thionville*.

Van den 27.

In de *Oostenryksche Beobachter* leest men het volgende:

Weenen, den 14 September 1831.

Z. M. de Keizer heeft gewaardigd den volgenden eigenhandigen brief aan den staatsraad directeur der bibliotheek van het hof, graaf *Mauritz von Dietrichstein*, te zenden.

«Mijn waarde graaf *Dietrichstein*.

«De zorgen, die gij voor de opvoeding van mijnen kleinzoon, den hertog van *Reichstadt*, besteed hebt en die met de beste en schitterendste gevolgen bekroond zijn, vervullen mijne ziel met erkentelijkheid; om u daarvan een nieuw bewijs te geven, schenk ik u het groot kruis van mijn keizerlijk *Leopolds orde*, als een openlijk blijk mijner tevredenheid.

FRANS. (*Manu propria*.)

Weenen, den 5 september 1831.

— Uit *Frankrijk* wordt, onder dagteekening van den 14 september gemeld:

Op het oogenblik ontvangen wij de tijding, dat de afgevaardigden uit Rome vertrokken zijn en dépêches voor elk der drie legatien overbrengen; deze dépêches zijn hun gesloten ter hand gesteld en houden het antwoord van den Paus in op al de veranderingen die gedaan waren; zij moeten aan de pro-legaten ter hand stellen, die dezelve in hunne tegenwoordigheid zullen openen en den inhoud daarvan aan hun bekend maken.

Beursbericht van den 27.

Een morgenblad had gemeld, dat de *cholera marbus* te Calais was uitgebarsten. Het gouvernement heeft eene uitdrukkelijke tegenspraak van deze verontrustende tijding doen aanplakken, en het is alleen het incident van de beurs, hetwelk verdient vermeld te worden, want de zaken zijn zeer kwijnende geweest en onze fondsen zijn nauwelijks 20 centimes veranderd, tot op het oogenblik der sluiting, waanneer zij eenige centimes zijn gerezen.

Men heeft niets gemeld, maar men rekenen zich sterk bezig te houden met het in overweging nemen van het voorstel des generaal *Lamarque*, die aische dat er onmiddellijk honderd bataillons nationale garde zouden mobiel verklaard worden.

Van den 28.

De Koning, de Koningin en de koninklijke familie moesten binnen kort het paleis der Tuilleries gaan bewonen; Hunne Majesteiten zullen aldaar op zondag den 2 oktober, des avonds ten half negen ure, opwachting verliezen.

Men wil, dat dit besluit genomen is, op het advies van geneesheeren, om het Palais-Royal te verlaten, welke geneesheeren dit verblijf als zeer gevaarlijk beschouwen, indien de *cholera* te Parijs eens mogt uitbreken.

— De hertog de *Martemart*, onze gezant in Rusland, wordt morgen of overmorgen alhier verwacht; de minister van buitenlandsche zaken heeft gisteren buitengewone koeriers naar St. Petersburg, Weenen en Berlijn gezonden.

— De dagbladen uit Weenen van den 16 melden de officiele tijding, dat die hoofdstad door de *cholera* is aangetast; 41 personen zijn den 14 ziek geworden, waarvan 10 overleden zijn; s anderendaags zijn 139 personen aangetast; reeds zijn er 66 gestorven.

— De *Augsburgsche Courant* meldt, dat de hertog van *Besse-Cassel* voor eenen onbepaalden tijd, ten behoeve van zijnen zoon, het souverein gezag zal nederleggen.

— Uit Toulouze hebben wij de tijding ontvangen, dat de beide drukkerijen der koningsgezinde dagbladen *Le Memorial* en *La Gazette du Languedoc*, op den 21 dezer geplunderd en derzelver persen en letters verbrooken en verstoort zijn; de tijdingen van het voorgevallene te Parijs, hadden tot die ongeroepeligheden aanleiding gegeven.

— De laatste tijdingen uit Neufchâtel melden, dat de partijen aldaar steeds tegen elkander over staan; de standaard der landkeden bestaat in een rood vaandel met het hondskruis en de pijl van *Willem Tell*.

— In onderscheidene departementen is de overgave van Warschau aegemerkt als de voorbode van eenen algemeenen oorlog tegen Frankrijk, en heeft deze meening, even als in Parijs, aanleiding gegeven tot oploopen. In Brest heeft de commanderende generaal *Avizard* zich genoodzaakt gezien, zich te verwijderen. Elders, als te Grenoble, is de rust in eenen hevigen staat gestoord. — Volgens de laatste berigten is de goede orde alom weer hersteld.

— De koninginne Koningin van Holland, tegenwoordige gravin van St. Lou, heeft zich in Parijs opgehouden, en zich daarvoor, volgens de bestaande verordeningen, des doods schuldig gemaakt. De minister *Périer* heeft echter openlijk verklaard, dat hij heeft gemeend, het noodig verlot tot dit verblijf te mogen geven. — Het blijkt, dat de geldmiddelen dezer hertogin in eenen zeer ongunstigen toestand zijn, en dat zij veel heeft verspild ter bevordering van de nu gedempte onlusten in Italië.

— Men heeft heden op de beurs de volgende tijding aangeplakt. Een zeker dagblad meldt, dat het gouvernement door den telegraaf de tijding heeft ontvangen, van de verschijning der *cholera morbus* te Calais.

— Eene dépêche gisteren avond aan den minister der publieke werken ter hand gesteld, meldt daarentegen, dat deze tijding onrecht is en dat de staat van gezondheid dezer stad en van de geheele kust zeer voldoende is.

— Het ministerie zoude wel doen, met een weinig meer zorg te degen voor de redactie van die bulletins. Hoe kon het doen, dat een op gisteren ontvangene telegrafische tijding meldt dat een op morgen bekend gemaakte tijding verdoet is. Doch dezen misslag moet men toeschrijven aan den den spoed, waarmede men eene verkeerde tijding heeft willen logenstraffen en deze spoed is prijsbaar. (Commerca).

— Men leest in den *Courier Vereenigde Staten* het volgende: In Virginie is, onder de slaven van eenige plantagien een opstand uitgebroken. Men heeft tot op dit oogenblik slechts zeer wein berigten omtrent deze onvoorziene gebeurtenis ontvangen eene gebeurtenis, waarvan de gevolgen waarschijnlijk minder ernstig zullen zijn, dan men in het begin gevreesd had, want de laatste tijdingen berigten den terugtocht van verscheidene compagnieën van *Norfolk* en *Richmont*, welke tegen de opstandelingen optrokken.

— De *Diaria di Roma* meldt, dat de grieksche opstandelingen van Idra door den russischen admiraal *Ricoord*, geblokkeerd, aan dezen admiraal het aanbod gedaan hebben, om hem de hoofden van *Maulas*, *Colocotron* en derzelver aanhangers te leveren; maar dat dit voorstel met verontwaardiging was afgevoeren.

— Men schrijft van de oevers van de Elbe, dat de *cholera* van Berlijn naar een dorp, twee mijlen van Dossau, is overgebragt.

Brigte.

BRUSSEL, 29 September.

— Nadat eenige petitiën naar de commissie verzonden waren en een stuk van de officieren van het 3de regiment jagers gelezen was, waarbij zij van hunne petitie afzien, is deze geheele zitting toegewijd geweest aan het vervolg der deliberatiën over de petitie van de officieren van het 12de regiment, en ten slotte waarvan deze petitie enkel en eenvoudig naar den minister van oorlog werd verzonden.

— In de zitting van den senaat, mede van gisteren, is de reeds bij de afgevaardigden aangenomen wet, betreffende eene eventuele bezetting van het belgisch grondgebied door vreemde troepen, ter tafel gebragt, en met 27 stemmen tegen 2, ingelijks aangenomen. Eene concept-wet door den baron van de *Sijne* voorgesteld, handelende over de miliciens, en strekkende tot aanvulling der wet van 22 september, werd in handen van een commissie gesteld.

— Z. M. de Koning vertrekt heden naar Antwerpen.

— In het nieuwe belgische budget worden de uitgaven aldus

vastgesteld: Voor de staatsschuld 2,532,028 gulden; voor de civile lijst van den Regent f 58,333; voor het provisioneel bestuur f 130,000; voor het nationaal congres f 60,000; voor den senaat f 6000; voor de kamer der representanten f 120,000; voor de rekenkamer f 40,000; voor de staats-secretarie f 5600; voor het departement van justitie f 1,061,085; voor de buitenlandse zaken en gezantschappen f 253,730; voor de marine f 250,000; voor binnenlandsche zaken f 9,187,034; voor het ministerie van oorlog f 32,000,000; voor de finantien f 5,288,858; en voor verschillende uitgaven f 689,618; in het geheel f 21,722,000. De inkomsten zijn op f 41,892,384 geraamd, en dus bestaat er een te kort van f 9,833,344.

Van den 30.

— Gisteren is in de zitting der afgevaardigden niets van belang voorgevallen; het concept-reglement van orde voor de kamer, waarvan alleen het 29 artikel aangaande de aanleiding tot eenige discussiën heeft gegeven, is aangenomen.

— In de zitting van den senaat van gisteren is het wetsstel van den heer van der *Stain*, betreffende de miliciens, aangenomen.

— Uit Antwerpen wordt onder dagteekening van den 30 september jl. het volgende gemeld:

— Gisteren heeft Koning *Leopold* de troepen afhier in oogenschouw genomen; hoogstdezelve heeft zich tot hetzelfde einde naar Merxton begeven en is in den avond weder naar Brussel vertrokken.

183. * * * Heden troft mij de gevoeligste slag mijns levens; daar de dood van mijne ziele wegrukte, mijnen lieversten Echtgenoot **PETRUS KOENE H.**, ruim 47 jaren oud, waarvan ik er 19 onder de gemiddeltste huwelijksbanden met hem mocht doorbrengen. Na alvorens voorzien te zijn van de H. Sacramenten der R. K. Kerk, eindigde hij voor mij en mijne nakomelingen, waaronder nog zeer jeugdige kinderen, zijn kortstijtig als dierbaar leven.

Ik zal hier niet melden hoe deze slag mij en mijne nakomelingen treft, daar ik in het vertrouwen ben, dat zij, die den overledenen gekend hebben, hemzelf zullen kunnen beoordeelen en besefsen dat hij er van rouwbeklag niet dan mijns droefheid kan behoeven vermeerderen, uit welken hoofde ik dan ook verzoek om er van verschoond te blijven.

De Wed. P. KOENE H.
Geb. M. J. DE BRUIJN

BEKENDMAKINGEN

178. * * * **J. A. N. NORBERT COOLEN**, Wendenmeester te 's Bosch, zal op Dinsdag den 25 oktober 1831 en volgende dagen, des namiddags ten twee ure, ten zijnen huize verkoopen:

Een schoone verzameling van Welgebonden en Ongebonden **BOEK EN**; in onderscheidene Talen en Wetenschappen, waaronder verscheidene Werken uitmuntend en eenige **A. D. T. B. D. T. B. N.** welke daags voor de Verkoopdag van twee uren tot 12 en van namiddags 2 tot 5 ure te zien zijn.

179. * * * Al degenen, welke iets te vorderen mochten hebben van of verschuldigd zijn aan Mevrouw Wed. wijlen **PRESAN DECUELIN**, gelieven met vracht hunne brieven, vóór den 15 oktober aanstaande, bij den ondergeteekende te laten leveren, zullende de daarna ontvangene schuldbrieven niet in aanmerking worden genomen.

VAN SCHAYK,
op den *Voghterdyk* te 's Bosch.

181. * * * Bij den Ondergeteekenden Goud- en Zilvermid, te *Borsmeer*, provincie Noord-Brabant, wordt gevraagd een **K. O. E. C. H. T.** en **L. I. E. R. L. I. N. G.** van den R. K. Godsdienst, hij zal volgens zijne Talegten beloofd worden; insgelijke rekommandeert hij zich in de gunst der Eerwaarde Heeren-Pastoren en Kerkhouders, in het maken van **G. O. U. D. B. I. J. Z. I. L. V. E. R. E. N. K. E. R. K. E. B. I. J. E. V. O. N. N. A. M. E. N. T. E. N.** Men informere zich in het voorn of brieven franco, en zal de **BEKENDMAKINGEN** overzenden.

182. * * * **V. E. R. V. A. N. G. E. L.** voor de **M. O. R. I. J. E. S. S. C. H. U. T. T. E. R. I. J.** te voorzien, wordt hierop de gelegenheid aangehouden bij de *Gebroeders LANGENHUYSEN*, Drukkers, en Uitgevers van dit Dagblad.